

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Fet kommune
Postboks 100
1901 Fetsund

Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2017/4819-1 M-FO
Saksbehandler: Simon Haraldsen
Direktetelefon: 22 00 36 52

Dato: 14.01.2017

Oppfølging av avløpsstilsyn for Fet kommune

Fylkesmannen finner at utslippstillatelsens krav fortsatt ikke er oppfylt og at det gis ny frist for å oppfylle avvikene. Ny frist settes til 1.november 2017. Det er viktig at dette arbeidet blir umiddelbart igangsatt og prioritert.

Viser til tilsynsmøtet med Fet kommune 13.1 2017 som oppfølging av Fylkesmannens tilsynsrapport datert 26.3 2015 hvor følgene avvik ble gitt:

1. Miljøriskovurderingen innen avløp og vannmiljø er mangelfull.
2. Det mangler en risikokartlegging av tilknyttede industribedrifter
3. Plan for reduksjon av fremmedvann er mangelfull

Følgende deltok på tilsynsmøtet 13.1.2017:

Navn	Stilling
Tormod Dragland	Enhetsleder, kommunalteknikk
Dag Strandbakken	Prosjektleder
Nazhad Chawshin	Fagansvarlig avløp
Pejman Ebrahimi	Ingeniør spredt avløp

1. Manglende overordnet planlegging på avløpssektoren

Vårt hovedinntrykk er at kommunen mangler en overordnet avløpsplan som styringsdokument for avløpshåndtering i kommunen. Det er ikke formulert avløpsmål, delmål og funksjonsmål for avløpssektoren slik at en kan arbeide målrettet og systematisk. En overordnet plan skal også forankre VA-virksomhetens behov for investeringer og utviklingsbehov i kommuneplanperioden frem mot 2025.

Fylkesmannens krav i utslippstillatelsen har heller ikke fått den nødvendige forankring i plansystemer og budsjett.

Kommunen vil nå sette i gang med å utarbeide en hovedplan på VA og bruke fagplaner som er utarbeidet som et viktig underlag for denne.

Følgende fagplaner ble gjennomgått og kommentert på møtet:

- ROS- analyse overløp
- Kartlegging av påslipp av virksomheter til det kommunale avløpsnett
- Overordnet VA-plan

Det skal settes ned en intern prosjektgruppe for gjennomføringen av hovedplanen for å sikre eierskap til planen.

2. Miljørisikovurderingen er mangelfull.

Kommunen har fått utarbeidet en risikovurdering av overløp på pumpestasjonene som tilfredsstillers utslippstillatelsens krav.

Med utgangspunkt i resipienter og funksjonalitet på avløpssystemer må miljørisikovurderingen bli mer omfattende for å peke retninger for prioriteringer og strategier for å møte risiko. Det blir viktig fremover å dreie avløpsinnsatsen mer mot risiko og sikkerhet jfr. utslippstillatelsens krav i kapittel 3.

En risikovurdering blir viktig også for å utvikle vedlikeholdsstrategier på kritiske ledningsanlegg som pumpestasjoner mv.. Kommunen kommenterte at det skal settes inn fordrøyningsmagasin til nye pumpestasjoner som reduserer risiko ved nødutslipp.

En oppdatering av virksomhetens beredskapsplan vil være avhengig av miljørisikovurderingen.

3. Det mangler en plan for reduksjon av fremmedvann

Avløpsnett i Fet er bygget etter separatsystemet, men målinger viser at det allikevel er mye fremmedvann i avløpsledningene når det regner.

Kommunen har som siktemål å arbeide målbevisst med dette – og har under utvikling en tiltaksplan. Arbeidet med overføring av avløp til MIRA er godt i gang og det ble nevnt at det betales pr. m³ avløpsvannmengde som leveres MIRA. Det vil derfor være av stor økonomisk betydning at det arbeides systematisk og målrettet med reduksjon av fremmedvann til avløpsnett mot MIRA.

Fremmedvanntilførslene i Fet kommune er i hovedsak knyttet til innlekking gjennom gamle utette betongledninger, kummer, feilkoblinger mv. Det bør lages en områdestrategi for tiltak basert på målinger/beregninger i avløpsnetten til pumpestasjonene.

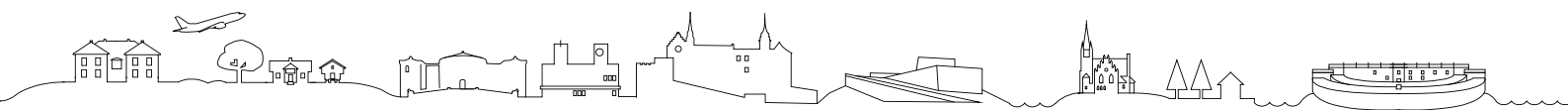
Det forventes at planen inneholder tiltaksstrategier og tiltakslister for en 4-årsperiode.

Tiltakslisten rulleres årlig i virksomhetsplan og budsjett. Det er positivt at kommunen for de neste årene har satt av forutsigbare investeringer til fornyelse og at fornyelsestakten er satt til årlig gjennomsnitt 1,2 %.

Kommunen må aktivt etablere en overvannstrategi som gjør at mindre av overvannet påvirker avløpssystemet. Denne overvannstrategien er lite synbar i plansystemene i dag og må styrkes.

4. Det mangler en risikoklassifisering av tilknyttede bedrifter

Det er nå gjort en kartlegging av virksomheter med påslipp, men disse er ikke lagt inn i f.eks. GEMINI VA for videre systematisering og oppfølging.

Det må være et siktemål at en gjør en risikovurdering som legger grunnlaget for prioritert oppfølging og kontroll.

Det bør tas opp på ledernivå mellom Byggesak og Kommunalteknikk om bedre samhandling og rutiner knyttet til påslipp av virksomheter til offentlig nett.

Øvrige:

- MIRA løsningen er fremtidsrettet og vil være viktig for kommunens utvikling og vekst.
- Kommunen s driftsovervåkingssystem er nå oppdatert.
- Det er lagt opp til en årlig gjennomsnittlig fornyelse av avløpsnettet på 1,2 % som Fylkesmannen mener er tilfredsstillende for å redusere etterslepet og møte forfallet.
- Kommunen vil ha en person med koordineringsansvar for investeringsprosjektene i 4-årsperioden.
- VA-planen som ble fremvist har lagt et godt grunnlag for flom og sikkerhet knyttet til de utsatte område ved Glomma.

Konklusjon:

Kommunen vil få en ny frist til å lukke avvikene - og fristen settes til 1.11. 2017.

Gebyr for utført kontroll

Fylkesmannen skal i henhold til forurensningsforskriften kapittel 39 innkreve gebyrer for kontroller etter forurensningsloven. Fylkesmannen varsler at vi vil benytte laveste gebyrsats for flerdagstilsyn i dette tilfelle. Innhenting av informasjon i forkant og dokumentgjennomgang av denne, selve møtedagen og oppfølging i etterkant inngår i definisjonen av flerdagstilsyn.

Gebyrsats 6 for flerdagstilsyn i 2017 utgjør for tiden kr. 19 700,- jfr. forurensningsforskriften § 39-8. Faktura vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet.

Eventuelle kommentarer til varsel om fastsettelse av gebyrsats bes sendt Fylkesmannen innen 2 uker, jf. forvaltningsloven § 16. Det vil deretter bli fattet vedtak om gebyr.

Med hilsen

Jens Hertzberg
faggrupeleder

Simon Haraldsen
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

